

**ORALE BLOEDGLUCOSEVERLAGENDE MEDICATIE VERKRIJGBAAR IN
NEDERLAND (2011 13 oktober)**

Biguaniden

Biguaniden stimuleren de glucoseopname in de weefsels en werken in op de gevoeligheid van de lever voor insuline en remmen de nieuwvorming van glucose. Vooral geschikt bij insulineresistentie en overgewicht. Veroorzaken geen hypo's.

In combinatie met bovenmatig alcoholgebruik en bij lever- en nierfunctiestoornissen en hart- en vaataandoeningen bestaat er kans op melkzuuracidose (zeldzaam). Bij langdurig gebruik verhoogd risico op te lage vitamine B12-waarden.

Bijwerking kan zijn: maag -/darmklachten.

Biguaniden:

Generieke naam	Handelsnaam	Werkingsduur/ Piekwerking	Sterkte	Dosering
Metformine	Metformine	3-6 uur	500/850/1000 mg	Van 1 x 500 mg tot 3 x 1000 mg of 1-3 x 850 mg

Combinatietherapie: Metformine – Glibenclamide

Generieke naam	Handelsnaam	Werkingsduur	Sterkte	Dosering
Metformine - Glibenclamide	Glucovance	Zie metformine en glibenclamide	500/2.5 mg 500/5 mg	Maximaal 6 x 500/2.5 mg 3 x 500/5 mg

Behandeling beginnen met een dosis die gelijk is aan eerdere doses van metformine en glibenclamide

Sulfonylureumderivaten

Sulfonylureumderivaten stimuleren de insuline-afgifte.

Bijwerkingen kunnen zijn: hypoglykemie, maag- en darmproblemen, gewichtstoename en allergische huidreacties

Generieke naam	Handelsnaam	Werkingsduur/ Piekwerking	Sterkte	Dosering
Tolbutamide	Tolbutamide	6-12 uur 2-5 uur	500-1000 mg	1-3 x 500 mg 1-2 x 1000 mg
Glibenclamide	Glibenclamide	Tot 24 uur Werkt na ½ uur	2,5/5 mg	1 x 2,5 tot 3 x 5 mg
Gliclazide	Gliclazide Diamicron MR 30mg	12 – 24 uur 24 uur	80 mg 30 mg	1-3 x 80 mg 1x daags tot 120mg
Glimepiride	Amaryl Glimepiride	16-23 uur idem	1,2,3,4 mg Idem en 6 mg	Max 6 mg idem

Meglitinide

Meglitinide stimuleert de insulineafgifte. De werking is sneller en korter dan van de SUD's. Als er niet gegeten wordt, hoeft men ook de tablet niet in te nemen.

Bijwerkingen kunnen zijn: hypoglykemie, (zelden) overgevoeligheidsreacties

De CFH oordeelt dat het vergelijkbaar is met een s.u.d. (wat dus niet zo is vanwege de korte begrensde werkingsduur), daarom slechts gedeeltelijke vergoeding.

Meglitinide:

Generieke naam	Handelsnaam	Werkingsduur	Sterkte	Dosering
Repaglinide ❖ Wordt gedeeltelijk vergoed Vb. als dagelijks 3 tabletten van 1 mg =90 tabl/maand vergoed € 5,56 zelf € 8,26 totaal €13,77 ❖	NovoNorm	Gedurende de maaltijd, binnen 30 minuten na inname	0,5, 1, 2 mg	3x van 0,5 tot 4 mg bij maaltijden Totale maximale dagdosis 16 mg

Thiazolidinedionen (TZD's)

TZD's verhogen de gevoeligheid voor insuline van de lever, de spieren en het vetweefsel en verminderen daardoor de insulineresistentie.

Is **niet** geregistreerd voor gebruik met insuline.

Bijwerkingen kunnen zijn: hartfalen, bovenste luchtweginfecties, hoofdpijn, oedeem en gewichtstoename. De kans op complicaties is het grootst bij oudere patiënten (>70 jaar), langere diabetesduur (>10 jaar), gebruik van insuline, en het hebben van hart- en vaatziekten.

Afhankelijk van de dosering wordt na 4 – 12 weken een plateau bereikt.

Rosiglitazon (Avandia, en in de combinaties Avandamet en Avaglim) is verdacht vanwege een groter risico van hartaandoeningen, in 2011 van de markt gehaald in heel Europa.

Pioglitazon is recent in verband gebracht met iets meer kans op blaaskanker (CFH-advies).

TZD's:

Generieke naam	Handelsnaam	Werkingsduur	Sterkte	Dosering
Pioglitazon	Actos	Direct tot 16 – 23 uur	30, 45 mg	30, 45 mg

Combinatietherapie: Actos – Metformine

Generieke naam	Handelsnaam	Werkingsduur	Sterkte	Dosering
Pioglitazon en Metformine	Competact		15/850 mg	1 tablet 2xdag

Dit middel is nog niet beoordeeld door CFH.

Vanwege de metformine zeer vaak maag darm-stoornissen als bijwerking (naast de bovenvermelde effecten).

DPP-4 remmers

DPP-4 remmers remmen de afbraak van incretines of darmhormonen. De darmhormonen kunnen dus langer hun natuurlijke werk blijven doen en aan de β -cellen in de alvleesklier het signaal geven om meer insuline aan te maken. Bovendien wordt de lever geremd in het aanmaken van glucose.

De werking is afhankelijk van de bloedspiegel: het middel werkt alleen als het lichaam het nodig heeft, dus als het bloedsuikergehalte te hoog is. Hierin onderscheiden DPP-4 remmers zich van de huidige orale medicijnen voor de behandeling van type 2 diabetes. De werking is meer vergelijkbaar met de GLP-1 analogen (zie injecteerbare medicatie).

Vergoeding uitsluitend voor verzekerden met type 2 diabetes die niet behandeld kunnen worden met de combinatie van metformine en een sulfonylureumderivaat, geen insuline gebruiken en dit middel gebruiken als tweevoudige behandeling in combinatie met metformine of een s.u. derivaat. Drievoudige combinatietherapie wordt niet vergoed.

Sitagliptine kan wel als monotherapie voorgeschreven worden, maar is nog niet als zodanig beoordeeld door CFH.

De combinatie van een DPP-4 remmer met een thiazolidinedion dient uitsluitend te worden gereserveerd voor patiënten voor wie zowel metformine als een sulfonylureumderivaat geen behandeloptie vormt en bij wie niet wordt uitgekomen met een thiazolidinedion in monotherapie.

Bij voorschrijven aan mensen ouder dan 75 jaar: voorzichtigheid geboden vanwege beperkte ervaringen mbt veiligheid.

Generieke naam	Handelsnaam	Werkingsduur	Sterkte	Dosering
Sitagliptine	Januvia	Afhankelijk van de bloedglucosespiegel	100 mg	1 x per dag 100 mg
Vildagliptine	Galvus	Afhankelijk van de bloedglucosespiegel	50 mg	Max 100 mg
Saxagliptin	Onglyza	Afhankelijk van de bloedglucosespiegel	2,5 mg en 5mg	1 x per dag 5 mg (bij gestoorde nierfunctie max 2,5 mg per dag)

Combinatie DPP4-remmer met metformine

Beide combinaties zijn nog niet beoordeeld door de CFH.

Generieke naam	Handelsnaam	Werkingsduur	Sterkte	Dosering
Sitagliptine + metformine	Janumet	Afhankelijk van de bloedglucosespiegel	50/850 mg en 50/1000 mg	Max. 100 mg /dag Innemen bij de maaltijd vanwege metformine-klachten

Vildagliptine+ metformine	Eucreas	Afhankelijk van de bloedglucosespiegel	50/850 mg en 50/1000 mg	Max 100 mg/dag Idem bij maaltijd
------------------------------	---------	---	----------------------------	-------------------------------------

NB

α -Glucosidase-remmers

α -Glucosidase-remmers remmen het enzym alfa-glucosidase. Hierdoor wordt de splitsing en de opname van glucose vertraagd. Kan gecombineerd met tabletten of met insuline worden voorgeschreven.

Bijwerking: hinderlijke, maar onschadelijke winderigheid en andere darmproblemen.

Vanwege de geringe werkzaamheid en de bijwerkingen wordt het gebruik van acarbose afgeraden door CFH.

α -Glucosidase remmer:

Generieke naam	Handelsnaam	Werkingsduur	Sterkte	Dosering
Acarbose	Glucobay	Gedurende de spijsvertering.	50/100 mg	3 x 50 tot 3 x 200 mg

Bron:

Farmacotherapeutisch Kompas, digitale versie oktober 2011 www.fk.cvz.nl

Website Consumed, kwaliteit in medische informatie, www.consumed.nl